

**Klinisch Wetenschappelijke Vergadering
Toelichting en leerdoelen
Vrijdag 15 december 2017**

Titel

Surveyonderzoek naar prodromen, strategieën en stemming en hun onderlinge correlatie in het kader van bipolaire stoornis.

Naam, functie, instelling

Jonne Oldenburg / Sarah Hershko
Universiteit Antwerpen

Toelichting en leerdoel

Het onderzoek dat we momenteel uitvoeren is onderdeel van een groter project dat als doel heeft een nieuwe therapie voor bipolaire-stemmingsstoornissen te creëren waarin persoonlijke training gecombineerd zal worden met het gebruik van een zelfmanagement-applicatie. In voorgaande onderzoeken heeft men op basis van expertinterviews, literatuuronderzoek en workshops een visueel prototype van een mHealth applicatie voor bipolaire stoornis kunnen creëren. De volgende stap is een werkend prototype maken. Dit zijn onze onderzoeksdoelstellingen:

- Een database creëren van prodromen en strategieën die uitsluitend patiëntgegenereerd zijn.
- Prodromaal gedrag correleren aan stemming
- De mate van voorspelbaarheid van elk prodroom bepalen (o.a. opdat de toekomstige applicatie stemming zou kunnen voorspellen op basis van het getoond gedrag)

Titel

Insight in mood and cognition during daily life – an experience sampling study.

Naam, functie, instelling

dr. Nienke Jabben, neuropsycholoog, Zuyderland Ziekenhuis Sittard

Toelichting en leerdoel

De Experience Sampling Methode (ESM) is een op onderzoek-gebaseerde dagboekmethode die gebruikt wordt om inzicht te krijgen in het dagelijks functioneren van mensen. Middels korte vragenlijsten gedurende de dag worden gevoelens, symptomen en context per moment uitgevraagd. Achteraf kunnen deze gegevens gecombineerd worden, waardoor inzicht ontstaat in verbanden en patronen over tijd. Deze methode is relatief weinig gebruikt in patiënten met een bipolaire stoornis.

Onderzoek wijst uit dat cognitieve klachten (aandacht, geheugen en concentratieproblemen) veelvoorkomend zijn in deze patiëntengroep. Er is echter nooit onderzoek gedaan naar cognitief functioneren in het dagelijks leven. Fluctueren deze klachten eigenlijk over tijd? En hangt dit samen met emoties en activiteiten gedurende een dag? In deze pilotstudie is ESM met de toevoeging van een cognitieve taak toegepast bij 10 patiënten met een bipolaire stoornis. Gedurende zes dagen werd er tien keer per dag gemeten.

Resultaten laten zien dat het ESM-protocol als haalbaar wordt ervaren door de patiënten. Daarnaast lijken de taken bruikbaar en informatief voor het meten van fluctuaties over tijd en het onderzoeken van onderliggende verbanden, al is verder onderzoek nog wel nodig.

**Klinisch Wetenschappelijke Vergadering
Toelichting en leerdoelen
Vrijdag 15 december 2017**

Titel

Bipolaire stoornis en het metabool syndroom, resultaten van een cross sectionele studie

Naam, functie, instelling

Marasha de Jong, Psychiater, PsyQ Depressie, Maastricht

Toelichting en Leerdoel

De presentatie belicht een cross sectionele dossier studie die de prevalentie van het metabool syndroom in een Nederlandse steekproef (N=71) van patiënten met een bipolaire stoornis onderzoekt. De studie probeert ook inzicht te verschaffen over demografische en klinische factoren die geassocieerd zijn met het metabool syndroom.

De studie toonde een hoog prevalentiecijfer aan van het metabool syndroom (42.3%) en tevens werd een substantiële graad van onderbehandeling van de metabool syndroom componenten gezien; ongeveer twee derde van de aangedane patiënten ontving geen medicamenteuze behandeling. Mannen hadden een 8 keer hoger risico op het metabool syndroom ten opzichte van vrouwen en met iedere punt verhoging in BMI nam het risico op het metabool syndroom toe met 40 %.

Leerdoel: inzicht verschaffen over voorkomen van verhoogd cardiovasculair risico bij patiënten met een bipolaire stoornis

Titel

De hersenontwikkeling van kinderen na blootstelling aan lithium of antipsychotica tijdens de zwangerschap.

Naam, functie, instelling

Eline Poels, AIOS psychiatrie en promovendus van de Image_AL study, Erasmus MC (presentatie)

Sabine Roza, psychiater en hoofdonderzoeker van de Image_AL study, Erasmus MC

Witte Hoogendijk, hoogleraar en hoofd van de afdeling Psychiatrie, Erasmus MC

Veerle Bergink, psychiater en universitair hoofddocent, Erasmus MC

Manon Hillegers, hoogleraar en hoofd afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Erasmus MC

Tonya White, hoofd van onderzoeksgroep Neuroimaging & Neurodevelopment, Erasmus MC

Inge van Kamp, gynaecoloog-perinatoloog, LUMC

Toelichting en Leerdoel

Er wordt een overzicht gegeven van de literatuur over het gebruik van lithium en antipsychotica tijdens de zwangerschap en de gevolgen voor het kind. Over de lange termijn gevolgen van intra-uteriene blootstelling aan lithium of antipsychotica is helaas nog weinig bekend. Er is daardoor weinig informatie beschikbaar voor vrouwen die een kinderwens hebben of zwanger zijn en deze medicatie gebruiken. Om hierover meer te weten te komen is het Erasmus MC in samenwerking met het LUMC gestart met een onderzoek naar de hersenontwikkeling van kinderen die zijn blootgesteld aan lithium of antipsychotica *in utero*, de Image_AL study. Het design en de voorlopige resultaten van deze studie zullen worden besproken.